

Da wollt ech nach eppes zu de Sprooche soen. Eis huet et wichteg geschéngt an deem Text ze soen, wat d'Sprooche vun der Schoul sinn. Dat sinn also Lëtzebuergesch, Däitsch a Franséisch. Dat heescht jo net, dass aner Sproochen net an der Schoul enseignéiert ginn, mä dat sinn déi Langues véhiculaires déi mer an der Schoul benotzen a vun deene mer ausginn, dass da jiddweree se och léiert, dass hie se léiert an dass hie se dann och op verschiddenen Niveaué maîtriséiert.

Emmer erém kënnt dann d'Diskussioun op, ob mer solle francophone Klassen oder eng Alphabetisatioun op franséisch maachen. Ech wëll just soe wou mer sti a wat ech fir mech, also fir dee Ministère, fir meng Aufgab hei iwwerholl hunn.

Mir hunn émmer gesot, an et ass och am Plan d'action „Langues“ festgehalen, dass mer op d'Mehrsproochekeet an eisem Schoulsystem halen. Mir hätte gären, dass d'Kanner, déi zu Lëtzebuerg an d'Schoul ginn, Lëtzebuergesch, Däitsch a Franséisch léieren, mä mer wëllen net vun hinnen alleguer verlaangen, dass se an all Domän vun der Sprooch deeselwechten Niveau errechen.

Duerfir hu mer jo de Plan d'action „Langues“, wou mer soen, mer deelen eng Sprooch op a véier Domäner, dat ass dat Passiwt, also d'Verstoer, verstoe wann ee schwätz, verstoe wat ee liest, an dann dat Aktiwt, dat heescht schwätzten a schreiwen. A mir hätte gär, dass jiddwereen, all Kand an der Schoul déi Kompetenzen huet, mä op verschiddenen Niveauen, déi eng méi an déi aner manner. Et ass émmer vill vu Projete vun Alphabetisierung op franséisch geschwat ginn. Bis elo ass eng Kéier virun e puer Joer een ugesat ginn, deen ass ni evaluéiert ginn an huet erém opgehalen.

Elo huet „Eis Schoul“, dat wëll ech awer ausdrécklech soen, eigentlech a senge méigleche Missiounen ze kucken, wéi mer an enger anerer Sprooch alphabetiséiere kënnen. An do hätte mer jo dann och déi scientifique Begleedung vun der Uni Lëtzebuerg, déi jo dobäi Partner ass, fir Erkenntnisser ze kréien, wéi mer dat da kéinte maachen.

Ech wëll just all déi Leit, déi hei soen, wéi einfach dass dat alles ass, drop hiwiesen, dass eigentlech dat Zil do, dass jiddwereen an der Lëtzebuerg Schoul soll Sprooche léieren, an nach wa méiglech esou vill anerer wéi méiglech, Englesch a Portugiesch an Italienesch a Spuenesch an all déi aner Sproochen, dass mer dat Zil eigentlech fir déi Kanner, déi vun Ufank un an d'Lëtzebuerg Schoul ginn, relativ gutt errechen, wa mer d'Exigenze fir d'Kanner e bésse moduléieren.

Ech wëll awer net énnerschätzen, dass all Joer ganz vill Kanner an d'Land kommen, déi méi al sinn, fir dass se iwwerhaapt nach kënnen an d'Primärschoul goen. Pro Joer 700 ongefénier, säit mir dat moossen, dat ass elo sät ech do sinn, déi méi al wéi 13 Joer si wa se op Lëtzebuerg kommen an déi oft keng Sprooch vum Land kënnen. Fir déi maache mer eng Offer, wou se dann an enger Sprooch, entweder op däitsch oder op franséisch scolariséiert ginn, an do soe mer, do geet d'Exigenz vun der Qualifikatioun, dass se wa méiglech eng Berufsausbildung kréien, iwwert déi vum Multilinguismus.

Duerfir soen ech, d'Exigenz fir déi Sprooche wëlle mer oprechterhale fir Kanner, déi vun Ufank u scolariséiert ginn, mä wann et drëm geet engem eng Chance ze gi fir an e Beruff ze kommen, da këinne mer dorobber verzichten. Duerfir hu mer jo och d'Offer vu Formatiounen am Franséischen ausgekehnt. De BAC international ass niewent de Formations professionnelles op franséisch, mä mer maachen de BAC international an der öffentlecher Schoul op englesch, an ech denken, dass een an déi Richtung muss weidergoen. Gutt, no all désen Erklärunge wëll ech lech nach Merci soe fir déi breet Zoustëmmung zu désem Gesetz.

Merci.

M. le Président. - Merci, Madame Minister. Léif Kolleginnen a Kolleegen, ech géif proposéieren, dass mer elo iwwert déi dräi Projeten, déi zwee, déi mer géschter

diskutéiert hunn iwwert den Enseignement fondamental an iwwert d'Léierpersonal an dann och dee vun haut de Moien, ofstëmmen. Fir d'éischt dann de Projet de loi 5759 iwwert d'Organisatioun vum Enseignement fondamental.

4. 5759 - Projet de loi portant organisation de l'enseignement fondamental (suite)

Amendement 1

Mir si konfrontéiert mat engem Amendement vum honorabelen Här Berger betreffend eng Rei vun Artikelen. Dësen Amendement, deen némmen eng Énnerschrëft dréit, gëtt énnerstëtzzt vun der Madame Flesch a vun den Hären Etgen, Meisch a Goerens.

Den Här Berger ass d'accord, fir dass mer déi Émännerung vun deenen Artikelen, déi hie proposéiert, als een eenzegen Amendement considéréieren. Also huele mer och némmen ee Vote dorriwwer. Da musse mer ofstëmmen iwwert den Amendement, deen den Här Berger proposéiert huet, betreffend d'Artikelen 7, 8, 11, 12, 52, 54, 57, 60 an 68.

Vote

Déi, déi d'accord si mat dësem Amendement, stëmmme mat Jo, déi aner mat Neen oder mat Enthalung.

Den Amendement ass ofgelehnt mat 38 Nee-Stëmmen, bei 15 Jo-Stëmmen a véier Enthalungen. D'Artikelen 7, 8, 11, 12, 52, 54, 57, 60 an 68 bleiwen also énnert däi Form bääbehalen, wéi d'Kommissioune se virgeschloen huet.

Ont voté oui: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch (par M. Eugène Berger), MM. Paul Helminger, Claude Meisch (par M. Paul Helminger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Christine Doerner), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Norbert Haupert), MM. Ali Kae, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Laurent Mosar), Mme Martine Stein-Mergen (par M. Jean-Paul Schaaf), MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel (par M. Patrick Santer), Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Paul-Henri Meyers);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen (par M. Jacques-Yves Henckes), Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Mir stëmmen dann of iwwert de Projet de loi 5759 als Ganzes.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

De Projet de loi ass ugeholl, Madame Minister, mat 38 Jo-Stëmmen, bei 20 Nee-Stëmmen a kenger Abstentioun.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par M. Marcel Oberweis), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Laurent Mosar), MM. Ali Kae, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Nancy Arendt), Mme Martine Stein-Mergen (par M. Patrick Santer), MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Paul-Henri Meyers);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz.

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz.

Ont voté non: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Fernand Etgen), Mme Anne Brasseur (par M. Carlo Wagner), MM. Fernand Etgen, Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Robert Mehlen), Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

5. 5760 - Projet de loi concernant le personnel de l'enseignement fondamental (suite)

Mir kommen dann zum Projet de loi 5760 iwwert d'Léierpersonal.

Amendement 1

Och hei si mer konfrontéiert mat engem Amendement vum Här Berger betreffend den Artikel 26. Och dësen Amendement dréit némmen eng Énnerschrëft a gëtt énnerstëtzzt vun der Madame Flesch a vun den Hären Etgen, Meisch a Goerens.

Déi verschidde Propositiounen, déi geommaach ginn, sinn och een Amendement. Mir stëmmen iwwert den Amendement of.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt, Här Berger, mat 16 Jo-Stëmmen, 38 Nee-Stëmmen a véier Abstentiounen.

» Une voix. - Dat ass knapps!

» M. le Président. - Ech weess net, ob dat knapps ass.

(Interruptions)

Den Artikel 26 bleift also an däi aler Form bääbehalen.

Ont voté oui: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch (par M. Eugène Berger), MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par M. Paul Helminger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Christine Doerner), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Laurent Mosar), MM. Ali Kae, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

Ont voté oui: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch (par M. Charles Goerens), MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

Ont voté non: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Christine Doerner), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Laurent Mosar), MM. Ali Kae, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement (par Mme Christine Doerner), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch (par M. Laurent Mosar), MM. Ali Kae, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz.

Sylvie Andrich-Duval), Mme Martine Stein-Mergen (par M. Laurent Mosar), MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Paul-Henri Meyers);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz.

Ont voté non: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), M. Fernand Etgen, Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean Huss, Henri Kox (par M. Claude Adam) et Mme Viviane Loschetter;

MM. Gast Gibéryen (par M. Jacques-Yves Henckes), Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Motion 1

Mir sinn, wat dése Projet ubelaangt, och mat engen Motioun, déi den Här Berger déposéiert huet, konfrontéiert. Dés Motioun dréit némmen eng Énnerschrëft a gëtt énnerstëtzzt vun der Madame Flesch a vun den Hären Etgen, Meisch a Goerens.

Vote

Këinne mer par main levée iwwert déi Motioun ofstëmmen?

(Assentiment)

Da stëmmme mer par main levée of. Wien ass d'accord mat der Motioun vum Här Berger? Wien ass dergéint?

Mat grousser Majoritéit ass d'Motioun dann ofgelehnt.

6. 5758 - Projet de loi relative à l'obligation scolaire (suite)

Mir kommen zum Vote iwwert de Projet vun haut de Moien.

Amendement 1

Och do hu mer en Amendement vum Här Berger, betreffend d'Artikelen 4 a 5. Dësen Amendement gëtt och énnerstëtzzt vun der Madame Flesch a vun den Hären Etgen, Meisch a Goerens. Mir stëmmen of iwwert den Amendement 1.

Vote

Den Amendement ass ofgelehnt mat 37 Nee-Stëmmen, bei 17 Jo-Stëmmen a véier Enthalungen. D'Artikelen 4 a 5 bleiwen also an däi Form bestoen, wéi d'Kommissioune se virgeschloen huet.

Ont voté oui: MM. Eugène Berger, Xavier Bettel (par M. Carlo Wagner), Mme Anne Brasseur (par M. Fernand Etgen), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch (par M. Charles Goerens), MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps (par M. Paul Helminger), Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira (par M. Félix Braz), Jean